

HRVATSKI ŠPORTSKI MUZEJ

Ilica 13, 10000 Zagreb, tel./ faks 01/4833-483, tel. 01/4831-379, e-mail: hr-sportski-muzej@zg.tel.hr

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

Od antikvara Igora Jovića iz Zagreba kupljen je čunj za kuglanje na ledu; od antikvara Zlatka Ivkovića otkupljen je trofejni pladanj s II. internacionalnoga teniskog turnira HAŠK-a, održanoga u Maksimiru 1912.; od Božidara Malinara iz Zagreba otkupljene su plakete (2) i dokumenti (6), nogometaša i športskog djelatnika Dragutina Hripka; od Tibora Lovrenčića iz Zagreba otkupljen je okvir za fotografiju s II. internacionalnoga teniskog turnira HAŠK-a održanoga u Maksimiru 1912.; kod posrednika antikviteta u Jurišićevoj 5 kupljene su 3 brončane skulpture - *Diskobol*, ptica *Sokol* i *Kuglač*. Sve tri skulpture izrađene su u međuratnom razdoblju; od Margarete Jukić iz Zagreba kupljena su 3 kompleta značaka s OI 1980.; od Željka Poljaka iz Zagreba otkupljena je kompletna zbirka: knjige (3.500), fotografije (2.300) i trofejni predmeti (86); od Igora Jovića iz Zagreba otkupljene su knjige Andrije Hajdenjaka *Tjelovježba u pučkoj školi* i Franje Bučara *Slet u Pragu 1907.*; od Dunje Delić otkupljena je ostavština njezina oca Mladena Delića - knjige (400), tiskovine (24 fascikla) i trofejni predmeti (30); od Igora Jovića iz Zagreba kupljena je naprava za registraciju golubova pismoša, društvene igre (2) i plakat s PS-a u hokeju na ledu 1966. godine; na Hreliću je kupljen skateboard, teniski reketi (3), stolnoteniske mreže (2), stolnoteniski reketi (3) i loptice (6), par veslačkih cipela, ekspander (2), pojas za dizanje utega (2) i golmanska palica za hokej na ledu; od Milice Tućan iz Zagreba kupljena je ostavština njezinih roditelja Zulejke i Frana Tućana - medalje (120), značke (50), tiskovine (oko 20), diplome (40) i autorske plakete u bronci (5).

1.3. Darovanje

Nekoliko hrvatskih športskih saveza darovalo je Muzeju knjige, časopise, plakate, tiskovine i trofejne predmete (oko 100); športski djelatnik u klizanju Radovan Lipovšćak iz Zagreba darovao nam je plakete (8), značke (3) i jednu zastavicu; kći boksača Stjepana Tisanića darovala je Muzeju očevu ostavštinu: medalje (12), plakete (8) i druge trofejne predmete (6); Hrvatski olimpijski odbor darovao nam je domaće i strane časopise (oko 200), knjige (35), trofejne predmete (19) i zastavice (6); od boksača Viktora Šikića, Jabukovac br. 14., dobivene su medalje (3) i 10-ak tiskovina i fotografija; od Borivoja Popovčaka iz Zagreba, Zinke Kunc 7 dobili smo knjige (35) njegova oca, športskog djelatnika Andrije Popovčaka; Viktorija Durbešić iz Zagreba, kći nogometaša Hinka Durbešića, darovala nam je 6 iskaznica HŠK-a *Sparta*; Branko Majder iz Zagreba darovao je Muzeju dva toma mađarske športske enciklopedije iz 1928. g.; Milan Vukelić iz Zagreba, tajnik Hrvatskog saveza hokeja na ledu darovao nam je plakate (7), knjige (15) i tiskovine (3 fascikla); Stjepan Balog iz Kutine darovao je knjigu o HNŠK-u *Moslavina*; Dragica Dragovac iz Zagreba darovala nam je trofejne predmete (8) Mladena Dragovca, gimnastičara iz Zagreba; Jurica Gizdić iz Splita darovao nam je svoje knjige: *HNK Sloga* i

NK Croatia; Redakcija Sportskih novosti poklonila je Muzeju sve fotografije snimljene do 1990. (oko 300.000), negative (100.000) i trofejne predmete (46).

Tibor Lovrenčić iz Zagreba poklonio nam je 150 fotografija vezanih za rukomet i skijanje snimljenih u razdoblju 1930.-1955. Poklonio nam je i naočale za skijanje (1955.).

Ured za šport Ministarstva prosvjete iz Jurišićeve 3 darovao je Muzeju 20-ak knjiga i dokumentaciju Majske nagrade fizičke kulture; Zdravko Švegar iz Zagreba darovao nam je knjigu *Košarka Berislava Radišića*; Toni Petrić iz Splita darovao nam je monografiju *HVK Gusar Split 1914. -2004.*; Petar Stanković iz Zagreba, djelatnik Hrvatskog saveza hokeja na ledu, poklonio je Muzeju knjige (20) i plakete (3); Zdenko Jajčević poklonio nam je ronilačko odijelo Scubaapro, peraje Master, masku Cressi, 2 dihalice Mares, mrežicu za ribe, pojas s olovnim utezima, podvodnu pušku Marescub, ronilački nož Brevettato i kopačke Addidas; Mauro Oštarić iz Rijeke darovao nam je biciklistički dres Ivana Razumovića iz 1947. g.; Nina Oskoruš iz Zagreba darovala nam je teniski reket iz 1980. g.

2. Zaštita

Svaki se predmet prilikom preuzimanja očisti i ovisno o vrsti materijala, spremi na adekvatno mjesto u odjel kojemu pripada. Nastojimo zaštitom spriječiti mogućnost oštećenja ili brzog propadanja bilo kojeg predmeta.

3. Dokumentacija

3.1. Inventiranje

Kompjutorski program Promus posebno je prilagođen inventiranju športskih trofejnih predmeta. U program je moguće upisati 42 varijable vezane za pojedini predmet. Svaki se inventirani predmet sprema na određeno mjesto zajedno s ispisanom karticom formata A 4. Prema inventarnim brojevima mogu se dobiti podaci o osobi kojoj taj predmet pripada, o drugim njegovim predmetima, pripadajućom športskom granom, organizacijama, i drugim pretraživim varijablama. U 2005. nastavljena je revizija inventiranih i neinventiranih trofejnih predmeta. Napravljeni su biografski omoti označeni prezimenom osobe kojoj ti predmeti pripadaju. Do sada je otvoreno 630 dosjea za razdoblje od 1946. do 2005. g. i 1.000 inputa. Inventirano je ukupno 2.640 predmeta i 460 predmeta iz trofejne zbirke preminulog košarkaša Dražena Petrovića, ukupno 3.100.

Plakati

Tijekom 2005. pristiglo je oko 60 novih plakata. Za obradu plakata nabavljen je novi kompjutor i instaliran program M++. Evidentiran je 251 plakat.

Tiskovine, kalendari i katalozi

Pristiglo je oko 300 novih jedinica. Kompjutorska obrada još nije počela.

Diplome i priznanja

Pristiglo je oko 50 novih jedinica. Složene su prema osobama, klubovima ili savezima kojima pripadaju. Kompjutorska obrada još nije počela.

Zastavice i teksilni predmeti

Pristiglo je oko 30 novih jedinica. Kompjutorska obrada još nije počela.

Oprema, rekviziti i veliki predmeti

Pristiglo je 30-ak novih predmeta. Kompjutorska obrada još nije počela.

3.3. Fototeka

Postojeću zbirku fotografija rasporedili smo u fascikle prema strukama, tj. športskim granama i drugim tematskim cjelinama vezanim za tjelovježbu i šport, npr. medicinu, međunarodne športske priredbe, proizvođače športske opreme, umjetnost, novinarstvo i dr. Za struke o kojima postoji velik broj fotografija, fascikli su vremenski određeni, npr.: Atletika do 1918., Atletika između dva svjetska rata i Atletika poslije 1945. Na sve fotografije prikupljene tijekom 2005. - oko 700 njih, napisali smo ime donatora i stavili ih u pripadajući fascikl. Iz fascikla koje smo sređivali kronološkim redom izdvojili smo nekoliko stotina portreta, ekipa i objekata koje smo uložili u dosjee športaša i športskih djelatnika, objekata i organizacija. Negativi se spremaju u albume također prema športskim granama. Na taj ih je način tijekom 2005. spremljeno oko 1.000. Fotografije koje su pristigle iz *Sportskih novosti* još nisu raspoređene.

3.8. Stručni arhiv

Biografije

Stručnom radu Muzeja pridonosi postojanje 5.000 biografskih dosjea športaša i športskih djelatnika. Dosjei se svakodnevno dopunjuju novim podacima, osobnim dokumentima, originalnim rukopisima, fotokopijama, izrescima iz novina i fotografijama. Tijekom 2005. uspostavljeno je oko 200 novih dosjea.

Diplomski radovi, magisteriji i doktorske disertacije

Pristiglo je 10-ak novih radova. Složeni su prema športskim granama odnosno prema strukama. Obrada još nije počela.

Videoteka, CD i DVD

Pristiglo je 10-ak novih jedinica. Kompjutorska obrada još nije počela.

Arhiva-dokumenti

Dokumenti su raspoređeni po strukama, odnosno športskim granama i ostalim strukama vezanim za tjelovježbu i šport. Tijekom 2005. nabavljeno je 0,5 m novih dokumenata. Kompjutorska obrada još nije počela.

3.9. Ostalo

INDOK Muzeja

Svi događaji vezani za djelatnost muzeja svakodnevno se zapisuju u Wordu, a značajni se događaji fotografiraju. Arhiviraju se i fotografije dijelova grada, zgrada i dvorana koje imaju povijesnu važnost.

Tako je tijekom 2005. spremljeno 400 fotografija koje ilustriraju rad Muzeja. Negativi se spremaju u knjige negativa, a fotografije u kuverte prema temama.

4. Knjižnica

Po svojem ustroju i namjeni knjižnica Hrvatskoga športskog muzeja pripada specijalnim knjižnicama znanstvenog tipa i namijenjena je posebnoj vrsti korisnika. Donacijama i otkupom tijekom 2005. u biblioteku je pristiglo 100-tinjak starih knjiga, 20-ak novih i 200 brojeva raznih časopisa. Građa knjižnice je razvrstana prema temama (povijest športa, sokolstvo, športovi na vodi, borički športovi, športovi na snijegu i ledu, športska medicina, ostali športovi itd.) te smještena na police u posebnoj prostoriji. Fond knjižne građe obrađuje se i unosi u programu katalogizacije KNJIGA - 7. Tijekom 2005. evidentirano je i uneseno 200 knjiga, pa ih je zasad ukupno evidentirano 2.571. Muzejskom se bibliotekom svakodnevno koriste suradnici Leksikografskog zavoda, muzealci, novinari, istraživači povijesti športa, studenti, nastavnici, učenici i dr. Tijekom 2005. bilo ih je više od 100.

9. Izložbena djelatnost

Izložba *Zagreb - grad košarke* postavljena je u Muzeju "Mimara" od 3. do 7. prosinca, u povodu proslave 60. godišnjice Zagrebačkoga košarkaškog saveza. Autor izložbe fotografija bio je Zdenko Jajčević.

10. Izdavačka djelatnost muzeja

U povodu izložbe tiskan je i katalog *Izložbe za 60. godina KSZ*.

11. Edukativna djelatnost

11.2. Predavanja

- U prostorijama Muzeja i izvan njega održano je nekoliko predavanja učenicima zagrebačkih škola.
- Sa studentima Kineziološkog fakulteta održano je jedanaest jednosatnih seminara o značenju športske muzeologije.

12. Odnosi s javnošću

- Bibliografija članaka o Muzeju u periodičkom tisku *Muzej na stadionu*, Jutarnji list, 18. veljače 2005., str. 36.
- Suradnja s drugim muzejima

- Izrađena je Muzeološka koncepcija Muzejsko-memorijalnog centra "Dražen Petrović" (67 str.).
- Muzeju Prigorja stavili smo na raspolaganje materijale o Hrvatskom sokolu i ustupili im bicikl iz 1885. g.
- Muzeju grada Zagreba posuđeni su rekviziti za aktivnosti tijekom poklada.

16. Ostale aktivnosti

- J. Goršeu iz Metlike posuđivana je građa s temom jugoslavenskog nogometa 1919.-1990.
- Svakodnevna suradnja s Z. Jurešom, voditeljem Muzeja - arhiva Hrvatskoga zrakoplovnog saveza.
- Predavač predmeta Povijest športa na Fakultetu za šport u Ljubljani Tomaž Pavlin tjedan je dana proučavao građu Muzeja vezanu za sokolski pokret.
- Građa Muzeja davana je na korištenje Leksikografskom zavodu "Miroslav Krleža", redakciji Sportskih novosti, Hrvatskom radiju i televiziji te brojnim učenicima i studentima zagrebačkih škola i fakulteta.